

sodilo po krivem razlaganji zakona kaznjivo dejanje po kazenskem zakonu, kateri se nanj uporabljati ne more, ker je tedaj razsodba v smislu št. 10. §-a 281. k. r. nična, ugoditi pritožbi, in v smislu §-a 288. št. 3. k. r. takoj razsoditi o stvari, kakor je bilo navedeno.¹⁾

¹⁾ Podobno razsodilo je c. kr. najvišje sodišče dne 10. julija 1875, št. 5027 in dne 25. junija 1881, št. 2937.

Iz upravne prakse.

V §-u 42. ces. pat. z dne 5. julija 1853, št. 103 drž. zak. določena pristojbinska prostost za postopanje pri odvezi in uravnavi služnostij ne velja za sodno postopanje, katero je uvedel deželni zakon kranjski z dne 8. januarja 1889, št. 7 dež. zak.

Razsodba upravnega sodišča z dne 14. maja 1892, št. 1593.

Razlogi.

Pritoževalec vložil je pri c. kr. deželnem sodišči v Lj. dve tožbi, z zahtevkom, da mora več prebivalcev občine T. pripoznati, da nimajo pravice služnosti pešpota in kolovoza, oziroma gonje po gozdnih parcelah št. 2785. oziroma 2790. kat. obč. T., kateri sta del pritoževalčevega posestva vlož. št. X. dež. knjige kranjske. Tekom pravde tožitelj ni kolekoval dveh razpravnih zapisnikov ter tudi ne apelacijske pritožbe. Radi tega odmerili sta se pristojbina in kazen. Z izpodbijano odločbo ukazalo se je pa pritoževalcu, da mora plačati znižano pristojbino in kazen.

Razsodba c. kr. upravnega sodišča opira se na sledeče razloge: Cesarski patent z dne 5. julija 1853, drž. zak. št. 130. — glede določeb o uravnavi in odvezi pravic do lesa, paše in gozdnih pridelkov, potem pravic, ki izvirajo iz nekaterih služnostij, iz skupne posesti in užitka, določuje v III. oddelku med izvršitvenimi določbami v §-u 42., da so vse listine, spisi, obravnave in upiski v javne knjige prosti kolkov in poštni pristojbine. Ta cesarski patent predrugačil se je za vojvodino Kranjsko z deželnim zakonom z dne 8. januarja 1889, dež. zak. št. 7. na ta način, da ne razsojujejo od-

slej sporov niti o vprašanji, jeli obstoje ali ne obstoje v §-u 1. patenta zaznamovane pravice, katere se do sedaj še niso naznanile, niti o vprašanih, omenjenih v §-u 7. navedenega patenta od *lit. a)* do incl. *lit. f)*, v §-u 34. loc. cit. pozvane odvezne komisije, temveč redna sodišča v sumarnem postopanju.

Vprašanje je: razteza se-li v §-u 42. ces. patenta z dne 5tega julija 1853, št. 130. drž. zak. določena pristojbinska prostost tudi na postopanje, katero se mora vršiti po deželnem zakonu z dne 8. januarija 1889, dež. zak. št. 7.?

Uže iz tega, da se nahaja omenjeni § 42. v poglavji, katero govori o posebnem postopanju, ki se mora vršiti po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853. l., se da posneti, da velja oprostitev, plačevanja pristojbin le za obravnave, za katere veljajo povsem določbe napominanega posebnega postopanja za uravnavo in odvezo zemljiških bremen. Smoter omenjenega patenta zahteval je, da se je razsojevalo v po njem uvedenem posebnem postopanju tudi o zasebno pravnih prvotnih vprašanih. Torej se ne more besedilo §-a 42., posebno če se upoštevajo ostala določila tega zakona, razumeti drugače, nego da je razprava, pred odveznimi oblastvi, prosta pristojbin, tudi takrat če se razsoja v njej o rečenih zasebnopravnih prvotnih vprašanih. — Ker se je pa po navedenem dež. zakonu razsojevanje o teh prašanih vzelo delokrogu odveznih komisij ter zopet izročilo rednim sodiščem, se z ozirom na navedene okolnosti ne more raztegniti v §-u 42. določena pristojbinska prostost, katera je združena edino le z odveznim in uravnavnim opraviлом, na listine, spise in obravnave, ki se vrše glede teh vprašanj sedaj pred rednim sodiščem. § 10. dež. zakona z dne 8. januarija 1889. l. sicer ni izrecno predrugučil ali razveljavil §-a 42. ces. patenta z dne 5. julija 1853. l., iz tega se pa nikakor sklepati ne sme, da se more uporabljati ta zakonska določba o pristojbinski prostosti tudi na postopanje pred sodiščem, kakor je je uvedel § 2. omenjenega dež. zakona, ker se ne more rešiti po deželnih zakonih vprašanje, kedaj in v kateri meri se ustanovi izjema glede občnih predpisov pristojbinskih zakonov. — Pravilo §-a 10. dež. zakona, da ostanejo v veljavi nespremenjene določbe patenta z dne 5. julija 1853. l., ne sega tako daleč, da bi tudi v po njem uvedenem sodnem postopanju bili vsi spisi itd. koleka prosti v smislu §-a 42. večkrat navedenega patenta. To pa tem

manj, ker se bi sicer razširila pristojbinska prostost. Vsled naredbe z dne 3. sept. 1855. l., št. 161. drž. zak. se ne sme pričeti pravde samo o tistih pravicah, ki se morajo uravnati ali odvezati uradnim potom in o vprašanih, ki so navedena v §-u 7. patenta. Ni pa dvomiti, da je dovoljeno vložiti tožbo pri sodišči radi pravic, ki se odvežejo ali uravnajo samo na zahtevo, dokler se ni odredila o tem obravnava po deželni komisiji (§ 1. navedene naredbe), kakor tudi radi pravnih sporov, naštetih v točki 3., odst. 2. omenjene naredbe. V takih pravnih sporih se pa mora kolekovati vse vloge, zapisnike itd. ter plačati običajne pristojbine. Tem bolj velja to v zadevah, ki so se izročile po §-u 2. dež. zakona z dne 8. januarja 1889, št. 7. dež. zak. sodiščem v razsojo, ker se to razsojevanje razteza sedaj brez vsake izjeme tudi na zgoraj navedene pravice in se ne vrši več odveza in uravnava služnostij uradoma (§ 4. l. c.) temveč samo vsled prošnje opravičenca ali pa obvezanca, če niso prepirne ali če so že sodnim potom dognane. Torej se ne more vedeti, se-li namerava služnosti odvezati ali uravnati, ali ne.

Uvaževaje vse te okolnosti, morala se je zavrniti pritožba kot neopravičena.

Dr. S.

Književna poročila.

Mjesečnik pravničkoga društva u Zagrebu prinaša v 1. br. za mesec januar 1893. l. sledeče razprave: O družtvih za podupiranje odpuštenih kaznenika, napisal Otto Spitzer, kr. drž. nadodvetnik. — Medjunarodna kriminalistička udruga, napisal dr. Josip Šilović. — Firma udruge akcijske, piše dr. Fran Vrbanić. — V 2. br. za mesec februarij nahajata se pa razpravi: Tužbe iz obogačenja po §-u 90. mjenbenoga zakona, napisal dr. A. Salaj. — Kako se ima razumjeti ustmena žalba ništovna u postupku radi smetanja posjeda po §-u 64. zakona od 8. svibnja 1890. napisal Stevan Popović. — S prvo letošnjo številko pričel je izhajati 19. letnik izvrstno urejevanega lista.

Правник, лист за правне и бржавне науке ima v 12. zvezku za mesec december 1892. l. naslednjo vsebino: O gradjanskem položaju stranaca u Italiji, od dra. Vladimira Papafave. — Zadatek narodne ekonomije, od Raše Miloševića. — Naša porota, od M. P. Jovanovića. — Da li je za sudjenje krivica, po zakonu o šumama, nadležan apelacioni sud, od Sm. Maksimovića. — Treći kongres za kriminalne antropologiju, od